

УДК 027.022(477.43/44):025.5-048.34]”364”

DOI 10.32461/2409-9805.4.2023.294073

Цитування:

Побережна Т. І. Трансформація діяльності публічних бібліотек Поділля в умовах воєнного стану. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 4. С. 56–62.

Poberezhna T. (2023). Transformation of The Activities of Public Libraries of Polyd's Under the Conditions of Marital State. *Library Science. Record Studies. Informology*, 4, 56–62 [in Ukrainian].

Побережна Тетяна Іванівна,
аспірантка Національної академії
керівних кадрів культури і мистецтв
<https://orcid.org/0009-0006-7028-6253>
poberezhna19051974@gmail.com

ТРАНСФОРМАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК ПОДІЛЛЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Мета роботи – репрезентувати основні напрями діяльності публічних бібліотек Поділля в умовах воєнного стану в Україні. **Методологія дослідження** полягає у використанні діяльнісного, людиноцентричного та соціокомунікаційного підходів, які відображають зміни пріоритетів у функціонуванні бібліотечно-інформаційної сфери в умовах суспільних загроз. Також застосовувалися загальнонаукові (аналізу, описовий і узагальнення) та спеціальні (бібліотекознавчі) методи, що дозволило реалізувати поставлену мету. **Наукова новизна** представленої роботи полягає у розширенні уявлень про роль та значення публічних бібліотек Поділля в житті громад у складний час російсько-української війни. Розкрито особливості основних напрямів діяльності публічних бібліотек Поділля в умовах воєнного стану в Україні. Актуальність запропонованої теми, полягає в тому, що діяльність у період воєнного стану в Україні змістила акценти у пріоритетності базових функцій бібліотек, адже вони цілком закономірно як соціально орієнтовані установи зосередилися на консолідації українського народу на шляху до Перемоги над віроломним загарбником, що значно підвищило їхню соціальну роль і позитивно вплинуло на відповідальність перед суспільством загалом. **Висновки**. Доведено, що сьогодні публічні бібліотеки Поділля – це безоплатні загальнодоступні культурно-освітні заклади, що оперативно забезпечують відкритий доступ до власних фондів, інформації та знань для мешканців громади (від дошкільнят до людей похилого віку та осіб з особливими потребами), також всіх категорій віддалених користувачів, успішно задовольняють виховні, дозвілєві, духовні, інформаційні, освітні, соціалізуючі та інші потреби читачів, намагаються «бути всім для всіх». Пріоритет загальнолюдських цінностей у діяльності публічних бібліотек Поділля, які в умовах воєнного стану функціонують у руслі загальноукраїнських тенденцій, поставив на порядок денний нові завдання, що реалізуються через активне запровадження інноваційних форм особливо у мультимедійному середовищі.

Ключові слова: функція бібліотеки, публічні бібліотеки Поділля, інформаційний ресурс, консолідація, інформаційний простір, цифровізація.

Poberezhna Tatiana,
PhD student,
National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts

TRANSFORMATION OF THE ACTIVITIES OF PUBLIC LIBRARIES OF POLYD'S UNDER THE CONDITIONS OF MARITAL STATE

The purpose of the work is to represent the main areas of activity of Podillia public libraries under the conditions of martial law in Ukraine. **The research methodology** consists in the use of activity-based, human-centered and socio-communication approaches, which reflect changes in priorities in the functioning of the library and information sphere in the conditions of social threats. Also, general scientific (analysis, descriptive and generalization) and special (library) methods were used, which made it possible to realize the set goal. **The scientific novelty** of the presented work lies in the expansion of ideas about the role and significance of

public libraries in Podillia in the life of communities during the difficult time of the Russian-Ukrainian war. The peculiarities of the main areas of activity of Podillia public libraries in the conditions of martial law in Ukraine are revealed. **The relevance of the proposed topic** is that work during the period of martial law in Ukraine shifted the emphasis on the priority of the basic functions of libraries, because they quite naturally, as socially oriented institutions, focused on the consolidation of the Ukrainian people on the way to Victory over the treacherous invader, which significantly increased their social role and positively affected their responsibility to society in general. **Conclusions.** It is proved that today the public libraries of Podillia are free public cultural and educational institutions that quickly provide open access to their own funds, information and knowledge for community residents (from preschoolers to the elderly, people with special needs) and all categories of remote users. successfully satisfy educational, leisure, spiritual, informational, educational, socialization and other needs of readers, try to "be everything to everyone". The priority of universal values in the activity of public libraries of Podillia, which in the conditions of martial law function in line with all-Ukrainian trends, put new tasks on the agenda, which are implemented through the active introduction of innovative forms, especially in the multimedia environment.

Keywords: library function, Podillia public libraries, information resource, consolidation, information space, digitization.

Актуальність теми дослідження. Виклики, які постали перед бібліотечно-інформаційною сферою України останніми роками, з одного боку, довели здатність бібліотечних закладів до адаптації в різних умовах, у тому числі ефективно працювати дистанційно та максимально повно забезпечувати інформаційні, освітні, культурні, дозвіллі потреби користувачів, а з іншого, спричинили переорієнтацію основних напрямів діяльності відповідно до вимог громад. «Для задоволення інформаційних, освітніх, культурних потреб своїх користувачів бібліотека сьогодні робить доступними не тільки документовані знання, інформацію, що зберігаються в її фондах. Вона виходить за свої фізичні кордони, переходить з реального простору у віртуальний» [6, с. 41].

Робота у період воєнного стану в Україні змістила акценти у пріоритетності базових функцій бібліотек, адже вони цілком закономірно як соціально орієнтовані установи зосередилися на консолідації українського народу на шляху до Перемоги над віроломним загарбником, що значно підвищило їхню соціальну роль і позитивно вплинуло на відповідальність перед суспільством загалом. «З перших днів російсько-української війни вітчизняні публічні бібліотеки, використовуючи всі накопиченні знання за попередні вісім років російської агресії на сході України, допомагають збройним силам України наблизити перемогу та цивільним вистояти у цій боротьбі» [7, с. 77].

Аналіз досліджень та публікацій. В українському бібліотекознавчому дискурсі проблематика діяльності бібліотек в умовах воєнного стану в Україні превалювала з перших днів повномасштабного вторгнення 24 лютого 2022 р., але від 2014 р., коли було Російською Федерацією анексовано Автономну республіку Крим та тимчасово окуповано частини Донецької та Луганської областей, на сторінках галузевої періодики («Бібліотечна планета», «Бібліотечний форум України:

теорія, історія, практика» тощо), у фаховій комунікації теми діяльності переміщених бібліотек (#бібліотека_у_валізі #library_in_a_suitcase) та особливостям роботи у таких умовах приділялася постійна увага. Українські бібліотекарі-практики розкривають свій кращий досвід (Ю. Амелюченко, О. Білик, Ю. Василенко, Г. Дідусенко, Ю. Долинська, Л. Казакова, Л. Костенко, І. Лугина, А. Лупан, Г. Прозорова, К. Райхіль, Т. Сватула, О. Шевченко, О. Шматько, Л. Шум та інші).

Втрати, досягнення та перспективи діяльності окремих бібліотек Поділля¹ представлено у публікаціях таких авторів, як Н. Андрійченко (Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського, м. Кропивницький), О. Бойко (КУ «Публічна бібліотека Збарзької міської ради», Тернопільська область), Т. Верещак (Центральна міська бібліотека імені Івана Бевза, м. Вінниця), Ю. Горбатенко (Централізована міська бібліотечна система для дітей м. Одеси), Т. Жайворонок (Миколаївська обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна), Є. Забіянов (Одеська обласна універсальна наукова бібліотека імені М. С. Грушевського), О. Завіна (Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського, м. Кропивницький), В. Животовська (Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського, м. Кропивницький), І. Іванова (Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих міста Києва), Н. Клашнікова (Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського, м. Кропивницький), О. Кісельова (Кіровоградська обласна бібліотека для юнацтва ім. Є. Маланюка), А. Косій (Публічна бібліотека Снігурівської міської ради, Миколаївської області), Т. Кушук (Публічна бібліотека з філіями Бердичівської міської територіальної громади), А. Мороз (Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва), О. Романюк (Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих міста Києва), Г. Слотюк (Вінницька обласна універсальна

наукова бібліотека імені Валентина Отамановського), Л. Харчук (КЗ «Міські публічні бібліотеки» Житомирської міської ради), А. Ярмолюк (Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека).

Здійснений аналіз виявленої значної джерельної бази стосовно напрямів діяльності публічних бібліотек Поділля в умовах воєнного стану в Україні дозволяє констатувати, що широко представлено досвід окремих бібліотечних закладів. Тому перед нами постало завдання систематизувати та узагальнити основні напрями діяльності публічних бібліотек Поділля у складний час російсько-української війни.

Мета роботи – репрезентувати основні напрями діяльності публічних бібліотек Поділля в умовах воєнного стану в Україні.

Виклад основного матеріалу. Державна політика України в бібліотечно-інформаційній сфері зорієнтована на реалізацію «прав громадян на бібліотечне обслуговування, забезпечення загальної доступності до інформації та культурних цінностей, що збираються, зберігаються та надаються в тимчасове користування бібліотеками» [8]. Домінуючим фактором діяльності бібліотеки як соціального інституту в умовах війни постала всебічна підтримка громадян: від сприяння соціалізації переміщених осіб до розгортання широкої волонтерської діяльності. Українські публічні бібліотеки довели ділом свою життєздатність і відкритість до співпраці та допомоги. «Цьому сприяло, насамперед, підвищення ролі освіти, впровадження нових інформаційних технологій та кардинальні зміни у свідомості самих працівників публічних бібліотек, які нині мислять креативно та постійно шукають нові форми допомоги своїй країні у важкі часи» [7, 79].

Бібліотека, згідно статті 1 Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» – це «інформаційний, культурний, освітній заклад (установа, організація) або структурний підрозділ, що має упорядкований фонд документів, доступ до інших джерел інформації та головним завданням якого є забезпечення інформаційних, науково-дослідних, освітніх, культурних та інших потреб користувачів бібліотеки» [8].

Публічні бібліотеки Поділля, історія значної частини з яких сягає понад століття функціонування, – це безоплатні загальнодоступні культурно-освітні заклади, що оперативно забезпечують відкритий доступ до власних фондів, інформації та знань для мешканців громади (від дошкільнят до людей похилого віку, осіб з особливими потребами) та всіх категорій віддалених користувачів, успішно задовольняють виховні, дозвіллієві, духовні, інформаційні, освітні, соціалізуючі та інші потреби читачів, намагаються «бути всім для всіх». Сьогодні активно триває «процес

трансформації бібліотек і поступове їхнє перетворення на соціальний інститут, що містить інформаційно-комунікаційні й культурні компоненти та забезпечує стійкість зв'язків і відносин у межах суспільства» [3, с. 6].

Пріоритет загальнолюдських цінностей у діяльності публічних бібліотек Поділля в умовах воєнного стану поставив на порядок денний нові завдання, які реалізуються через активне запровадження інноваційних форм у мультимедійному середовищі. Серед «користувачів популярними зараз уже стали віртуальні виставки, онлайн-екскурсії, презентації, відеолекції, відкритий доступ до цифрових колекцій тощо. Набирають обертів такі інноваційні форми роботи, як: буккросинг, буктрейлер, бібліофреш, квест, бібліотечний флешмоб, інформаційний брифінг, коворкінг, коучинг тощо» [3, 7].

Головними громадянськими та професійними завданнями публічних бібліотек, за Ю. Новальською, став захист національного інформаційного простору; формування Національної цифрової бібліотеки України (збір та систематизація свідчень злочинів росіян проти об'єктів української культури); багатогранна інформаційно-комунікаційна та культурно-просвітницька робота (сприяння цифровій грамотності населення); багатоаспектна онлайн-підтримка; адаптація бібліотечних послуг до реалій часу; різноманітні волонтерські проекти; благодійна діяльність; збір коштів для ЗСУ.

С. Сердюк та С. Герасимов [9] окрім вищезазначених наводять такі: виконання наукових досліджень; організація доступу до достовірних джерел інформації; провадження інформаційно-консультативної роботи з питань охорони здоров'я, правових, психологічних, соціальних тощо. Автори наголошують, бібліотеки залишаються простором зустрічей, територією співтворення і психологічного комфорту (бібліотерапія); стали локаціями для укриття і бомбосховищами; як центри культури сприяють її розвитку та збереженню традицій; значну увагу приділяють внутрішньо переміщеним особам. «Долаючи серйозні виклики й загрози, бібліотеки навіть у воєнний час залишаються осередками інтелектуальної свободи та громадянської активності, провідниками національних ідей та європейських цінностей, просторами просвітництва і толерантності, культури, науки і освіти» [9, 14].

До вказаних вище варто додати різностороннє використання інформаційно-комунікаційних технологій у щоденній практиці з метою донесення правди до окремого громадянина і світової спільноти загалом про жахіття війни: створення електронних ресурсів, цифрова комунікація, наповнення бібліотечних сайтів, блогів та

соціальних мереж актуальною інформацією, боротьба з фейками.

Ми повністю солідарні з Л. Кравець, що у «час російсько-української війни найзначніших трансформацій зазнала і посіла лідируючі позиції власне соціальна функція бібліотек саме через врахування загальнолюдських та національних пріоритетів в умовах нагальної необхідності захисту Української Держави і зміцненні національної ідентичності, збереження духовного та фізичного стану громадян через утворення соціалізуючого середовища» [5, с. 197].

Основні напрями діяльності публічних бібліотек Поділля в умовах воєнного стану в Україні

репрезентовані проведеними заходами відповідно їхньої місії та цільового призначення: як інформаційний, культурний, освітній та дозвіллевий центр.

Для ілюстрації правомірності наших тверджень нами використано мультимедійний контент блогу (рис. 1), Facebook (рис. 2) та YouTube-каналу (всього 82 відео) КЗ «Центральна публічна бібліотека імені Василя Скуратівського» (далі Малинська ЦПБ ім. В. Скуратівського, заснована в 1931 р. як районна бібліотека, сьогодні нараховує 26 бібліотек-філій) Малинської міської ради Житомирської області.

Рис. 1. Блог БібліоМалин КЗ «Центральна публічна бібліотека імені Василя Скуратівського»

Рис. 2. Facebook-сторінка КЗ «Центральна публічна бібліотека імені Василя Скуратівського»

«Бібліотека – платформа для самореалізації, культурного розвитку, комунікації, безперервного навчання» – це епіграф Facebook-сторінки Малинської ЦПБ ім. В. Скуратівського [2], яка щодня поповнюється новими дописами та містить відео з бібліотек-філій. Їхня тематика засвідчує, що «КЗ «Центральна публічна бібліотека імені Василя Скуратівського» Малинської міської ради – багатофункціональний відкритий простір з комплексним поєднанням книжкового фонду та платформою для самореалізації, безперервного навчання, культурного розвитку, творчої діяльності, комунікації та інновацій жителів Малинської громади» [4].

Публікації на Facebook-сторінці для зручності користувачів розміщено за такими тегами: #Про_що_нам_каже_календар; #Книжковий_настрій; #патріотично_поетичний_челендж_Жовто_блакитне_серце_ніколи_не_здається; #Бібліотечне_літо; #форпост_української_свободи; #штрих_до_портрету; #1_вересня_День_Знань; #Разом_читаємо_перемагаємо; #День_пам'яті_захисників_України_які_загинули_в_боротьбі_за_незалежність; #літні_суботні_жанрові_читання; #24_серпня_День_Незалежності_України; #23_серпня_День_Державного_Прапора_України; #Подарунок_бібліотеці; #21_серпня_День_Поета;

#19_серпня_Преображення_Господне; #19_серпня_Яблучний_Спас; #Розмовний_клуб_Говоримо_українською тощо.

До Дня пам'яті Захисників України 29 серпня Малинська ЦПБ ім. В. Скуратівського долучилася до щорічної акції «Сонях», організувала виставку-інсталяцію «Живі, поки пам'ятаємо», такі ж виставки у сільських бібліотеках-філіях (Гранітненська, Пиріжківська, Українківська, Устинівська, Федорівська).

До Дня незалежності України: виставка-експозиція «Українська незалежність: час випробувань» (Малинська ЦПБ ім. В. Скуратівського); відеовітання, розповідь дітям про символи державності (Горинська бібліотека-філія); виставка-огляд «Кроки до Незалежності» (Ксаверівська бібліотека-філія); майстерка з виготовлення патріотичної символіки (Лумлянська бібліотека-філія); виставка «Я люблю тебе, Україно» (Любовицька бібліотека-філія); акція «Книги читаємо – Перемогу наближаємо!» (Малинська бібліотека-філія); книжкова виставка «Ми нація єдина, ми діти твої, Україно», огляд патріотичної літератури, вікторина, поетичний флешмоб «Україна у нас одна» (Устинівська бібліотека-філія).

Серед заходів, які наближають Перемогу варто назвати бібліотечний благодійний ярмарок «Символіку купи – ЗСУ допоможи», всі виручені кошти з якого передані на потреби ЗСУ (Малинська ЦПБ ім. В. Скуратівського).

Мета челенджу «Жовто_блакитне_серце_ніколи_не_здається» – «формування патріотичної свідомості, почуття вірності та любові до Батьківщини та вдячності нашим захисникам, а також оволодіння та вживання української мови як духовного коду нації <...> засобами вивчення та читання творів поетів рідного краю» [2].

До Дня Конституції Малинської ЦПБ ім. В. Скуратівського: екскурсія по «Василевій світлиці», літературно-історичний марафон «Конституція – оберіг нашої державності», виставка-інсталяція «Конституція – паспорт держави». До святкування долучилися Малинська міська дитяча бібліотека, Гранітненська селищна бібліотека-філія та сільські бібліотеки-філії (БудоВороб'ївська, Дібрівська, Любовицька, Малинівська, Слобідська, Українківська, Устинівська) [1].

У Малинській ЦПБ ім. В. Скуратівського працює розмовний клуб «Говоримо українською», у рамках якого організована книжкова виставка «Історія України в художніх творах» та «Відчуй енергію своєї Батьківщини».

Заходи з популяризації книги, читання і бібліотеки (Малинська ЦПБ ім. В. Скуратівського): «Тиждень молодіжної книги», пізнавальний книгозабіг «Молодіжна книга-ювіляр 2023», діалогшоу «Книга твого формату» [1], щомісячна традиційна періодична виставка «Літературний

календар» із циклу «Штрих до портрету» до ювілеїв письменників. «Літні жанрові суботні читання. Субота історичного роману» (у межах реалізації «Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» щосуботи упродовж літа з 12.00 до 15.00 у парку бібліотекарі презентують кращі видання з фондів КЗ «Центральна публічна бібліотека імені Василя Скуратівського») [1].

У рамках краєзнавчої роботи Малинська ЦПБ ім. В. Скуратівського серед бібліотек-філій проводить щорічний конкурс народознавчої роботи «Малинщина моя – Берегиня моя»; мандрівка до туристичної садиби «Золота сова» в селі Тарасівка (Устинівська бібліотека-філія). Серед інших заходів, спрямованих на соціалізацію мешканців громади та тимчасово переміщених осіб – велоквест «#Моя держава #Моя Конституція #Моя громада».

На блозі Малинської ЦПБ ім. В. Скуратівського БібліоМалин до річниці звільнення північних регіонів України від російських окупантів започатковано проєкт «Щоденник війни очима бібліотекарів», де опубліковано розповіді бібліотекарів Малинської громади про початок повномасштабної війни Російської Федерації проти нашої держави [1]. На територію Житомирщини увірвався «руській мір»: обстріли, бомбардування, грабунки, катування, знищення всього українського та тотальне переслідування за будь-який хоча б натяк на українську позицію – ось те, що випало пережити у тому числі й Малинській громаді.

Як працювати на лінії фронту та в окупації ніхто не знав і ніяких пояснень або хоча б рекомендацій щодо евакуації бібліотекарів та збереження фондів не було. У той період кожна бібліотека самостійно брала на себе відповідальність та ухвалювала рішення щодо дій у тих чи інших обставинах. Бібліотекарі допомагали в організації евакуації з сіл, які знаходилися на лінії фронту та давали прихисток їхнім сім'ям, ділилися продуктами харчування; працювали у бригадах кухарів з приготування їжі для воїнів Збройних сил України та хлопців з територіальної оборони, які стояли на блокпостах і стримували навалу ворога; брали участь у будівництві блокпостів, виготовляли окопні свічки, ділилися одягами і подушками, матрацами і теплим одягом, прали і ремонтували військовий одяг, шили прапори на танки та бронетранспортери, заготовляли дрова для опалення місць відпочинку захисників – допомагали всім, чим могли.

Щоб уберегтися від війни, багато жінок із дітьми виїхали з Малинської громади у безпечніші місця – на захід України та за кордон, переважно до Чеської Республіки. Бібліотекарі допомагали в їхній евакуації, а потім, залишаючись на місцях, допомагали літнім і багатодітним

односельцям вижити та всім, чим могли, допомагали нашим військовим. Треба зазначити, що все це відбувалося під щоденними масованими обстрілами, життям як в окупації, так і на лінії фронту. З весни 2022 р. активні бойові дії поступово почали припинятися, але, як зазначають самі бібліотекарі, «за весь час цієї страшної війни ми звикли до обстрілів, але паніка не припиняється й досі» [1].

Після звільнення півночі України розпочалася волонтерська робота: збір продуктів і коштів на ЗСУ та постраждалим, приготування консервованої їжі для відправки на фронт, плетіння маскувальних сіток, пошив прапорів та одягу тощо. На наше переконання, величезний потенціал, який закладений нині у волонтерській діяльності бібліотек, може і має бути затребуваний як важливий соціальний інструмент у післявоєнне відновлення нашої країни, становлення відновленої бібліотечної галузі України.

Наголосимо, що це – лише краплина з великої кількості історій бібліотекарів Малинської громади. Переважна більшість досі не в змозі з різних причин згадувати події тих жахливих місяців. Але сьогодні ми з упевненістю стверджуємо: ці бібліотекарі – мужні люди і справжні патріоти своєї країни, адже у найстрашніших умовах вони активно працювали і продовжують працювати на благо України, своєї громади, намагаючись зберегти українську культуру та ідентичність свого народу.

Наукова новизна представленої роботи полягає у розширенні уявлень про роль та значення публічних бібліотек Поділля в житті громад у

складний час російсько-української війни. Розкрито особливості основних напрямів діяльності публічних бібліотек Поділля в умовах воєнного стану в Україні.

Висновки. Публічні бібліотеки Поділля – це безоплатні загальнодоступні культурно-освітні заклади, що оперативно забезпечують відкритий доступ до власних фондів, інформації та знань для мешканців громади (від дошкільнят до людей похилого віку, осіб з особливими потребами) та всіх категорій віддалених користувачів, успішно задовольняють виховні, дозвілєві, духовні, інформаційні, освітні, соціалізуючі та інші потреби читачів, намагаються «бути всім для всіх». Пріоритет загальнолюдських цінностей у діяльності публічних бібліотек Поділля, які в умовах воєнного стану функціонують у руслі загальноукраїнських тенденцій, поставив на порядок денний нові завдання, що реалізуються через активне запровадження інноваційних форм особливо у мультимедійному середовищі. Тобто людиноцентричність сьогодні є базовим принципом організації діяльності українського бібліотечного соціального інституту, зорієнтованого на безпеку і здоров'я всіх категорій користувачів, який продовжує успішно прогресувати як форпост національної культури, як дієвий освітній заклад, що продуктивно сприяє всебічному саморозвитку і самоосвіті громадян та ефективно функціонувати як інформаційний центр у надскладний час.

Примітки

¹ Поділля – історико-географічна область України, охоплює територію сучасних Тернопільської (південь), Хмельницької (без північної смуги), Вінницької, північні райони Одеської областей, а також невеликі прилеглі території Житомирської, Черкаської, Миколаївської, Кіровоградської та Київської областей. До Подільської землі також належить північне Придністров'я.

Список використаних джерел

1. БібліюМалин : блог. *Центральна публічна бібліотека імені Василя Скуратівського*. URL: <https://bibliomalyn.blogspot.com/> (дата звернення: 15.08.2023).
2. Бібліотечна платформа Малинщини : Facebook. *Центральна публічна бібліотека імені Василя Скуратівського*. URL: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100066594044831> (дата звернення: 15.08.2023).
3. Добровольська В. В., Чередник Л. А. Інноваційна діяльність бібліотек в умовах цифрового суспільства. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2023. № 1. С. 5–11.
4. КЗ «Центральна публічна бібліотека імені Василя Скуратівського». *Малинська міська рада*. URL: <https://malyn-rada.gov.ua/catalog/biblioteku/kz-centralna-publichna-biblioteka-imeni-vasylua-skurativskogo> (дата звернення: 10.08.2023).
5. Кравець Л. О. Еволюція соціальної функції бібліотек України в умовах російсько-української війни. *Актуальні питання, проблеми та перспективи розвитку гуманітарних наук у сучасному соціокультурному просторі: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції аспірантів, здобувачів, магістрів (7–8 квітня 2023 р.)*. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2023. С. 193–197.

6. Кузьменко О. І., Загуменна В. В. Трансформація та розширення функцій бібліотек у сучасному цифровому просторі. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. № 3. С. 38–44.
7. Новальська Ю. В. Публічні бібліотеки України в умовах воєнного стану. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Інноваційні трансформації ресурсів і послуг* : матеріали Міжнар. наук. конф. (4–6 жовт. 2022 р.) / НАН України, Нац. б-ка України імені В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, відп. ред. О. М. Василенко. Київ, 2022. С. 77–79.
8. *Про бібліотеки і бібліотечну справу* : Закон України від 27.01.1995 р. № 33/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 21.08.2023).
9. Сердюк С., Герасимов С. Бібліотеки України під час війни: адаптація до нових реалій та визначення пріоритетів. *Бібліотечний форум: історія, теорія і практика*. 2022. № 3. С. 9–14.
10. *Центральна публічна бібліотека імені Василя Скуратівського*: YouTube-канал. URL: <https://www.youtube.com/channel/UCO82PKz2FQMgJcJj7YSCJFA/featured> (дата звернення: 11.08.2023).

References

1. BiblioMalyn: [blog]. Vasyl Skurativskyi Central Public Library. Retrieved August 25, 2023, from <https://bibliomalin.blogspot.com/> [in Ukrainian].
2. Library platform of Malynshchyna: Facebook. Vasyl Skurativskyi Central Public Library. Retrieved August 25, 2023, from <https://www.facebook.com/profile.php?id=100066594044831> [in Ukrainian].
3. Dobrovolska, V., & Cherednyk, L. (2023). Innovative Activities of Libraries in Conditions of Digital Society. *Library Science. Record Studies. Informology*, 1, 5–11. [in Ukrainian].
4. Municipal institution "Vasyl Skurativskyi Central Public Library". Malinsk City Council. Retrieved August 10, 2023, from <https://malyn-rada.gov.ua/catalog/biblioteky/kz-centralna-publichna-biblioteka-imeni-vasylya-skurativskogo>.
5. Kravets, L. O. (2023, April 7–8). Evolution of the social function of Ukrainian libraries in the conditions of the Russian-Ukrainian war. In *Current issues, problems and prospects for the development of humanities in the modern socio-cultural space. Proceedings of the 2nd All-Ukrainian Scientific and Practical Conference of graduate students, candidates, masters* (pp. 193–197). Kyiv, Ukraine: Ed. KNUKiM center. [in Ukrainian].
6. Kuzmenko, O., Zagumenna, V. (2021). Transformation and expansion of library functions in the modern digital space. *Library Science. Record Studies. Informology*. 3, 38–44 [in Ukrainian].
7. Novalska, Yu. V. (2022, October 4–6). Public libraries of Ukraine under martial law. In *Library. Science. Communication. Innovative transformations of resources and services. Proceedings of the International Scientific Conference* (pp. 77–79), V. I. Vernadskyi National University of Ukraine. Kyiv. [in Ukrainian].
8. Verkhovna Rada of Ukraine (1995). On libraries and library affairs: Law of Ukraine dated January 27, 1995 No. 33/95-VR. Retrieved August 21, 2023, from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80#Text> [in Ukrainian].
9. Serdyuk, S., & Gerasimov, S. (2022). Libraries of Ukraine during the war: adaptation to new realities and determination of priorities. *Library forum: history, theory and practice*, 3, 9–14. [in Ukrainian].
10. Vasyl Skurativskyi Central Public Library [YouTube channel]. Retrieved August 11, 2023, from <https://www.youtube.com/channel/UCO82PKz2FQMgJcJj7YSCJFA/featured> [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції 29.09.2023
Отримано після доопрацювання 01.11.2023
Прийнято до друку 08.11.2023*